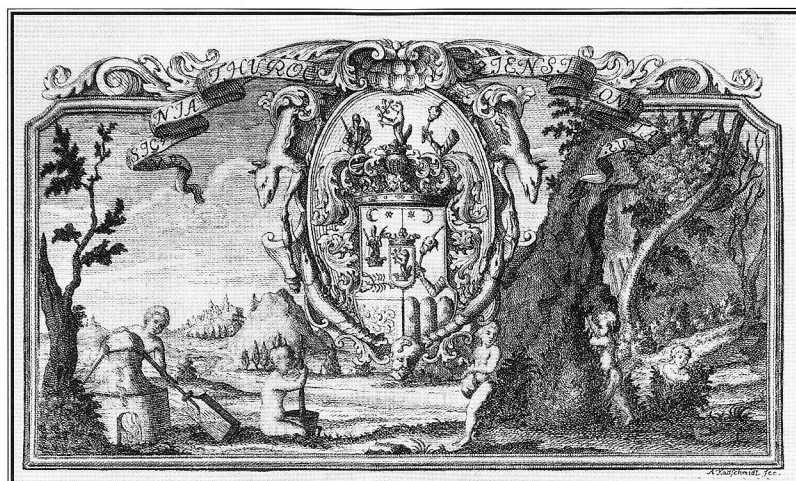

Modrá krv, tlačiarenská čern

ŠLACHTICKÉ KNIŽNICE 1500 – 1700

Medzinárodná putovná výstava

Zagreb, Bratislava, Martin, Budapest, Burg Forchtenstein

jeseň 2005 – jeseň 2007

TÁTO PUBLIKÁCIA BOLA VYDANÁ S FINANČNOU PODPOROU
STREDOEURÓPSKEJ NADÁCIE A SPOLOČNOSTI SLOVNAFT, A.S., ČLENA SKUPINY MOL

Organizátori výstavy:
Slovenská národná knižnica, Slovenské národné múzeum (Slovensko)
Országos Széchényi Könyvtár (Maďarsko)
Nacionalna i Sveučilišna Knjižnica (Chorvátsko)
Esterházy Privatstiftung, Burgenländische Landesbibliothek (Rakúsko)

Katalóg vydáva:
Slovenská národná knižnica

Zodpovedný redaktor:
Dušan Katusčák

Hlavný kurátor výstavy:
István Monok

Kurátori výstavy:
Klára Komorová, Ivan Kosić, Stefan Körner

Katalóg zostavila:
Klára Komorová

Výstavu pripravili:
Rajmund Lauro, Peter Cabadaj, Klára Komorová

Grafický návrh katalógu:
Peter Ďurík

Úvodná štúdiá:
István Monok

Autori štúdií a sprievodného textu k vystavovaným predmetom:
Eva Frimmová, Klára Komorová, Ivan Kosić, Stefan Körner, Vladimír Magič, István Monok, Helena Saktorová

Preklad do slovenčiny:
Ludmila Mazalová, Eva Augustínová, Elena Midriaková

Jazyková redakcia:
Janka Ondroušková

Autori fotografií:
Darko Čížmek, József Hapák, Gottfried Holzschuh, Sonja Hrelja, Anna Jančiová, János Káldos, Stefan Körner

Autori mapy:
Katalin Plihál, Balázs Mihályi

Vystavené predmety požičali:
Slovensko:

Slovenská národná knižnica – Martin
Univerzitná knižnica – Bratislava
Slovenské národné múzeum – Martin, Červený Kameň
Trenčianske múzeum – Trenčín
Oravské múzeum – Oravský hrad

Maďarsko:
Országos Széchényi Könyvtár – Budapešť
Magyar Országos Levéltár – Budapešť
Debreceni Egyetem, Egyetemi és Nemzeti Könyvtár – Debrecín
Eötvös Loránd Tudományegyetem, Egyetemi Könyvtár – Budapešť
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára – Budapešť
Magyar Nemzeti Múzeum – Budapešť

Chorvátsko:
Nacionalna i Sveučilišna Knjižnica – Záhreb
Hrvatski povijesni muzej – Záhreb
Hrvatski državni arhiv – Záhreb

Rakúsko:
Esterházy Privatstiftung – Eisenstadt
Esterházyische Bibliothek – Eisenstadt
Österreichische Nationalbibliothek – Viedeň
Franziskaner Klosterbibliothek – Güssing

© Slovenská národná knižnica, Martin

ISBN 80 – 89023 – 27 4 (slovenské)
ISBN 963 200 497 3 (maďarské)
ISBN 953 – 500 – 043 – 8 (chorvátské)
ISBN 3 – 9501891 – 3 – 0 (rakúské)
ISBN 963 200 498 1 (anglické)

V súčasnosti veľa hovoríme o európskej spolupráci, čo je práve také prirodzené, aká bola prirodzená spolupráca aj v ranom novoveku, ale bez toho, aby ju nazývali európskou spoluprácou.

Spoločné myslenie má vo svojej podstate politické prekážky. Za to, čo sa zo spoločného približovania uskutočnilo, môžeme v prvom rade poďakovať práci jednotlivých inštitúcií a súkromných osôb. Je však tiež pravdou, že podmienky k tejto práci zabezpečili aj politické dohovory. Inštitučná spolupráca vo všeobecnosti predstihla politické približovanie sa, a to vďaka tomu, že spoločná práca je položená na odborných základoch.

Táto výstava sa uskutočnila v spolupráci štyroch krajín. Cieľom každej vedeckej inštitúcie, resp. zbierkového fondu – Slovenskej národnej knižnice, Národnej a univerzitnej knižnice Chorvátska, Provincionalnej knižnice v Burgenlande, Esterháziavskej súkromnej základiny a Národnej Széchényiho knižnice – je, odborné spracovanie kultúrneho dedičstva nachádzajúce sa v ich správe, dokumentovanie histórie a jeho predstavenie čitateľom či návštevníkom. Základným odkazom tejto výstavy je práve to, že v súčasnosti sa dá v záujme týchto cieľov účinne a odborne pracovať len vtedy, keď reality minulosti postavíme vedľa realít súčasnosti.

Tie rodiny, ktorých zbierky chce táto výstava predstaviť a podať o nich obraz, nikdy nerozmýšľali o tom, že k dejinám ktorého národa budú patriť v 19. – 21. storočí. Keďže boli súčasťou uhorského kráľovstva, slúžili kráľovi tejto krajiny a snažili sa mu pomôcť v jej spravovaní. V ranom novoveku patrili medzi základné problémy zjednotenie krajiny, vyhnanie Turkov a na poli kultúry, resp. vzdelanosti pozdvihnutie civilizačnej úrovne obyvateľstva, zabezpečovanie jeho duchovných potrieb, čiže aj starostlivosť o cirkvi v krajine.

Tieto rodiny neboli jednoducho len chorvátske, maďarské, rakúske, slovinské alebo slovenské, ale vďaka rodinným príslušníkom tvorili organickú súčasť európskej aristokracie.

Francúzski, českí, nemeckí, poľskí, talianski manželia a manželky a ich rodiny vytvorili a zabezpečili široký, hranice a národnosti prekračujúci, systém stykov.

Jednotlivými rodinami udržiavané a podporované inštitúcie – školy, cirkvi, tlačiarne atď. – zabezpečili na tomto základe takú európsku spoluprácu, o ktorú sa v súčasnosti snažíme aj my.

ISTVÁN MONOK

Generálny riaditeľ

Národnej Széchényiho knižnice v Budapešti

